

АНТИМОНОПОЛЬНИЙ КОМІТЕТ УКРАЇНИ

РІШЕННЯ

АДМІНІСТРАТИВНОЇ КОЛЕГІЇ ПІВНІЧНОГО МІЖОБЛАСНОГО ТЕРИТОРІАЛЬНОГО ВІДДІЛЕННЯ

«11» лютого 2021 року

№ 60/8-р/к

справа № 54/60/59-рп/к.19

м. Київ

*Про порушення законодавства
про захист економічної конкуренції
та накладення штрафу*

Комунальне підприємство Бородянської селищної ради «Бородянкатепловодопостачання» (попередня назва до 11.10.2019 – комунальне підприємство Київської обласної ради «Бородянкатеплопостачання») (далі – Відповідач, Підприємство) протягом періоду з 01.01.2019 по 07.09.2020 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку послуг з централізованого опалення у територіальних межах смт Бородянка Київської обл., як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

Підприємство застосовувало тарифи на послуги з централізованого опалення у межах смт Бородянка Київської області, що не були затверджені органом, уповноваженим здійснювати встановлення таких тарифів. При цьому, за інформацією Головного управління Держпродспоживслужби у Київській області, такі тарифи є економічно необґрунтованими.

За результатами розгляду справи № 54/60/59-рп/к.19 такі дії Підприємства кваліфіковано як порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» (зловживання монопольним/домінуючим становищем на ринку).

На Підприємство накладено штраф у розмірі 68 000 грн.

Адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України, розглянувши матеріали справи № 54/60/59-рп/к.19 про порушення Підприємством законодавства про захист економічної конкуренції, передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», та подання від 11.11.2020 № 60-03/214п Третього відділу досліджень і розслідувань з попередніми висновками у зазначеній справі,

ВСТАНОВИЛА:

1. Процесуальні дії

- (1) Дорученням Антимонопольного комітету України від 12.03.2019 № 13-01/237 (вх. від 14.03.2019 № 60-01/61К) Північне міжобласне територіальне відділення

Антимонопольного комітету України (попередня назва - Київське обласне територіальне відділення Антимонопольного комітету України) (далі – Відділення) було уповноважене провести дослідження ринків у сфері теплопостачання, зокрема постачання теплової енергії для потреб централізованого опалення, в тому числі послуг з централізованого опалення місць загального користування, в територіальних межах м. Києва та Київської області.

- (2) Розпорядженням адміністративної колегії Відділення від 04.06.2019 № 60/59-рп/к розпочато розгляд справи № 54/60/59-рп/к.19 за ознаками вчинення Підприємством порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монополієм (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення у територіальних межах смт Бородянка Київської області, де розташовані мережі, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання послуг з централізованого опалення своїм абонентам (споживачам), що може призвести до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (3) Листом від 11.11.2020 № 60-02/6403 було направлено копію подання з попередніми висновками у справі № 54/60/59-рп/к.19 на адресу Підприємства.
- (4) Станом на дату прийняття рішення будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту подання з попередніми висновками у вказаній справі від Підприємства до Відділення не надходило.

2. **Відповідач**

- (5) Відповідачем у справі є КП БСР «Бородянкатепловодопостачання» (Київська обл., Бородянський р-н, смт Бородянка, вул. Вокзальна, буд. 1-А; ідентифікаційний код юридичної особи 33710516), яке здійснює, зокрема, надання послуг з централізованого опалення у територіальних межах смт Бородянка Київської області.
- (6) Відповідно до статуту, затвердженого рішенням Київської обласної ради від 06.09.2016 № 183-08-VII, Відповідач є юридичною особою, що здійснює свою господарську діяльність з урахуванням порядку та обмежень, встановлених Київською обласною радою (Засновник). Підприємство створене з метою задоволення спільних потреб територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області, юридичних та фізичних осіб у теплопостачанні та водовідведенні, інших роботах та послугах з метою отримання прибутку, забезпечення соціальних та економічних потреб трудового колективу Відповідача та інтересів Київської обласної ради.
- (7) На тринадцятій сесії восьмого скликання Бородянська селищна рада прийняла рішення від 11.10.2019 № 881-13-VII про прийняття із спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області у комунальну власність Бородянської селищної об'єднаної територіальної громади комунального підприємства Київської обласної ради «Бородянкатепловодопостачання» та зміну назви підприємства з комунального підприємства Київської обласної ради «Бородянкатепловодопостачання» на комунальне підприємство Бородянської селищної ради «Бородянкатепловодопостачання».

- (8) Згідно зі статутом, затвердженим рішенням сесії Бородянської селищної ради від 07.04.2020 № 1501-23-VII, Підприємство є юридичною особою, що створене з метою задоволення спільних потреб Бородянської селищної об'єднаної територіальної громади, юридичних та фізичних осіб у тепловодопостачанні та водовідведенні, інших роботах та послугах з метою отримання прибутку, забезпечення соціальних та економічних потреб трудового колективу Відповідача та інтересів Бородянської селищної ради.
- (9) Як вбачається із відомостей, які містяться в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, основним видом діяльності Підприємства є постачання пари, гарячої води та кондиційованого повітря (код за КВЕД 35.30).
- (10) Тобто, Відповідач є суб'єктом господарювання у розумінні статті 1 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

3. Визначення монопольного (домінуючого) становища

- (11) Відповідно до Методики визначення монопольного (домінуючого) становища суб'єктів господарювання на ринку, затвердженої розпорядженням Антимонопольного комітету України від 5 березня 2002 року № 49-р, зареєстрованої у Міністерстві юстиції України 1 квітня 2002 року за № 317/6605 (із змінами) (далі – Методика), Відділенням здійснено дослідження становища Підприємства на ринку надання житлово-комунальних послуг в межах будинків, які знаходяться на його утриманні (обслуговуванні) та розташовані на території смт Бородянка, Київської обл.

3.1. Об'єкт аналізу щодо визначення монопольного (домінуючого) становища

- (12) У відповідності до пункту 3.1 Методики об'єктом для визначення монопольного (домінуючого) становища є Підприємство, яке у період з 01.01.2019 по 11.10.2019 надавало послуги з централізованого опалення у територіальних межах смт Бородянка Київської області, що обслуговується Підприємством.

3.2. Товарні межі ринку

- (13) Відповідно до пункту 5.1. Методики товарні межі ринку визначаються шляхом формування групи взаємозамінних товарів (товарних груп), у межах якої споживач за звичайних умов може легко перейти від споживання одного товару до споживання іншого.
- (14) Пунктом 1.3. Методики визначено ринок товару (товарний ринок) – сфера обороту товару (взаємозамінних товарів), на який протягом певного часу і в межах певної території є попит і пропозиція.
- (15) За визначенням термінів, наведених у статті 1 Закону України «Про теплопостачання»:
- **постачання теплової енергії** (теплопостачання) – це господарська діяльність, пов'язана з наданням теплової енергії (теплоносія) споживачам за допомогою технічних засобів транспортування та розподілом теплової енергії на підставі договору;
 - **система централізованого теплопостачання** – сукупність джерел теплової

енергії, магістральних та місцевих (розподільчих) теплових мереж, що об'єднані між собою та використовуються для теплозабезпечення споживача, населеного пункту, яка включає системи децентралізованого та помірно-централізованого теплопостачання.

- (16) За визначенням термінів, наведених у пункті 2 Правил надання послуг з централізованого опалення, постачання холодної та гарячої води і водовідведення, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 21.07.2005 № 630 (далі – Правила надання послуг з централізованого опалення, Правила №630): **централізоване опалення** – послуга, спрямована на задоволення потреб споживача у забезпеченні нормативної температури повітря у приміщеннях квартири (будинку садибного типу), яка надається виконавцем з використанням внутрішньобудинкових систем теплопостачання.
- (17) Таким чином, товарними межами ринку, який досліджується, є **послуги з централізованого опалення**.

3.3. *Товар*

- (18) У відповідності до пункту 4.4. Методики перелік товарів, щодо яких має визначатися монопольне (домінуюче) становище суб'єкта господарювання, складається з товарів (товарних груп), які обертаються в Україні чи на відповідній частині її території і які мають для продавців (постачальників, виробників), покупців (споживачів, користувачів) ознаки одного (подібного, аналогічного) товару (товарної групи).
- (19) Отже, товарами, (послугами) щодо яких визначається монопольне (домінуюче) становище є послуги з централізованого опалення.

3.4. *Територіальні межі ринку*

- (20) Територіальні межі ринку певного товару відповідно до пункту 6.1. Методики визначаються шляхом установлення мінімальної території, за межами якої, з точки зору споживача, придбання товарів є неможливим або недоцільним.
- (21) Відповідно до пункту 1.3. Методики територіальними межами ринку є територія зі сферою взаємовідносин купівлі-продажу товару (групи товарів), в межах якої споживач може задовольнити свій попит на певний товар, і яка може бути, як правило, територією держави, області, району, міста тощо або їхніми частинами.
- (22) Внаслідок технологічних особливостей процесу надання вказаних вище послуг, споживачі не можуть за звичайних умов легко перейти до споживання аналогічних послуг іншого суб'єкта господарювання, що, можливо, здійснює діяльність на території відповідного населеного пункту, оскільки кожен із таких суб'єктів здійснює діяльність у **межах саме тих мереж, які йому належать (на праві власності, користування)**. Прокладення ж інших теплових мереж – поряд з існуючими, є економічно недоцільним, оскільки потребує витрачання значних матеріально-фінансових ресурсів.
- (23) Отже, **територіальними межами ринку** послуг з централізованого опалення є територія в межах смт Бородянка Київської області, де розташовані мережі, що використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання послуг з

централізованого опалення абонентам (споживачам) Підприємства.

3.5. Споживачі

- (24) **Споживачами** послуг Підприємства є, зокрема, фізичні особи, які отримують послуги з централізованого опалення від даного підприємства внаслідок того, що системи теплозабезпечення їх приміщень (житлових та нежитлових) приєднані (підключені) саме до теплових мереж Відповідача.

3.6. Часові межі ринку

- (25) Відповідно до пункту 7.1. Методики часові межі ринку визначаються як проміжок часу, протягом якого відповідна сукупність товарно-грошових відносин між продавцями і споживачами утворює ринок товару із сталою структурою.
- (26) Часовими межами даного ринку визначено період дії рішення виконавчого комітету Бородянської селищної ради від 06.12.2018 № 404, яким було затверджено тарифи Підприємства на послуги з централізованого опалення у межах смт Бородянка Київської області, тобто період з **01.01.2019 по 07.09.2020**, оскільки за цей період часу структура даного ринку суттєво не змінювалася.

3.7. Бар'єри вступу на ринок

- (27) Бар'єрами для вступу на даний ринок потенційних конкурентів є, зокрема: економічні обмеження, пов'язані з необхідністю залучення значних фінансових ресурсів для придбання відповідного обладнання для організації надання послуг з централізованого опалення; адміністративні обмеження, пов'язані з необхідністю отримання ліцензії на транспортування теплової енергії магістральними та місцевими (розподільчими) тепловими мережами.

3.8. Установлення монопольного (домінуючого) становища

- (28) Отже, відповідно до абзацу другого частини першої статті 12 Закону України «Про захист економічної конкуренції» Підприємство є таким, що у період з 01.01.2019 по 07.09.2020 у територіальних межах смт Бородянка Київської області, де розташовані мережі, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання послуг з централізованого опалення своїм абонентам (споживачам), займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого опалення населенню, як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

4. Обставини справи

- (29) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про житлово-комунальні послуги» (у редакції, що була чинна до 01.05.2019) (далі – Закон) залежно від функціонального призначення житлово-комунальні послуги поділяються на:
- комунальні послуги (централізоване постачання холодної та гарячої води, водовідведення, газо- та електропостачання, централізоване опалення, а також вивезення побутових відходів тощо);
 - послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій (прибирання внутрішньобудинкових приміщень та прибудинкової території, санітарно-технічне обслуговування, обслуговування внутрішньобудинкових мереж, утримання ліфтів,

- освітлення місць загального користування, поточний ремонт, вивезення побутових відходів тощо);
- послуги з управління будинком, спорудою або групою будинків (балансоутримання, укладання договорів на виконання послуг, контроль виконання умов договору тощо);
 - послуги з ремонту приміщень, будинків, споруд (заміна та підсилення елементів конструкцій та мереж, їх реконструкція, відновлення несучої спроможності несучих елементів конструкцій тощо).
- (30) Отже, послуги з централізованого опалення, постачання гарячої води, централізованого постачання холодної води, водовідведення, утримання будинків і споруд та прибудинкових територій є житлово-комунальними послугами та підпадають під дію Закону України «Про житлово-комунальні послуги».
- (31) Згідно з частиною другою статті 14 Закону ціни/тарифи на комунальні послуги та послуги з утримання будинків і споруд та прибудинкових територій формуються і затверджуються центральними органами виконавчої влади, національними комісіями, що здійснюють державне регулювання у відповідних сферах, та **органами місцевого самоврядування** відповідно до їхніх повноважень, визначених законом.
- (32) Відповідно до пункту 2 статті 31 Закону виконавці/виробники здійснюють розрахунки економічно обґрунтованих витрат на виробництво (надання) житлово-комунальних послуг і подають їх **органам, уповноваженим здійснювати встановлення тарифів**.
- (33) Згідно з частиною другою статті 28 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» до відання **виконавчих органів сільських, селищних, міських рад** належать встановлення в порядку і межах, визначених законом, тарифів на побутові, комунальні (крім тарифів на теплову енергію, централізоване водопостачання та водовідведення, перероблення та захоронення побутових відходів, послуги з централізованого опалення, послуги з централізованого постачання холодної води, послуги з централізованого постачання гарячої води, послуги з водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), які встановлюються Національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг), транспортні та інші послуги.
- (34) При цьому, Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг (далі – НКРЕКП) встановлює відповідні тарифи для ліцензіатів НКРЕКП, а органи місцевого самоврядування встановлюють тарифи на послуги з централізованого опалення та постачання холодної та гарячої води і водовідведення, які надають визначені ними виконавці послуг.
- (35) Відповідно до абзацу другого частини третьої статті 31 Закону при встановленні цін/тарифів на послуги, які виробляються суб'єктами природних монополій, діяльність яких регулюється національною комісією, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг, відповідно до законодавства, повноваження органів місцевого самоврядування поширюються виключно на тариф (складову тарифу), який (яка) не підлягає встановленню цими національними комісіями.
- (36) Згідно зі статтею 144 Конституції України органи місцевого самоврядування в

межах повноважень, визначених законом, приймають рішення, які є обов'язковими до виконання на відповідній території.

- (37) Статтею 7 Закону визначені повноваження органів місцевого самоврядування, у тому числі щодо:
- встановлення цін (тарифів) на житлово-комунальні послуги відповідно до закону;
 - здійснення контролю за дотриманням законодавства щодо захисту прав споживачів у сфері житлово-комунальних послуг.
- (38) Відділенням встановлено, що листом від 11.07.2016 № 176 Підприємство звернулося до голови Київської обласної ради із проханням затвердити на сесії Київської обласної ради тарифи на послуги теплопостачання, водопостачання, водовідведення.
- (39) Листом від 15.09.2016 № 1967/11/03 Київська обласна рада повідомила Відповідачу про необхідність прийняття на сесії Програми енергозбереження (підвищення енергоефективності) Київської області на 2015-2016 роки, внесення відповідних змін до статутного капіталу та призначення нового керівника Підприємства, у зв'язку з чим повернула подані матеріали з метою розгляду зазначених питань, та у разі доцільності, його подальшого опрацювання.
- (40) Листом від 11.09.2017 № 327 Відповідач знову звернувся до голови Київської обласної ради із заявою щодо встановлення тарифів на послуги з централізованого опалення.
- (41) Листом від 11.10.2017 № 2303/10-03 Київська обласна рада повідомила Відповідачу, що розрахунки тарифів мають узгоджуватися з показниками проекту фінансового плану на поточний 2017 рік, а також з метою уникнення незбалансованості між темпами зростання дохідної та витратної частини фінансового плану, повернула подані матеріали без погодження.
- (42) Листом від 11.10.2017 № 385 Підприємство, посилаючись на рішення виконавчого комітету Бородянської селищної ради від 05.10.2017 № 329 «Про розгляд заяви КП КОР «Бородянкатепловодопостачання» від 12.09.2017, щодо встановлення тарифів на комунальні послуги» з рекомендацією звернутися з даним питанням до Київської обласної ради, знову звернулося з таким же листом до голови Київської обласної ради. Відповідь Київської обласної ради на вказаний лист до Відповідача не знаходила.
- (43) Листом від 14.12.2017 № 479 Відповідач звернувся до голови Київської обласної ради щодо встановлення тарифів на комунальні послуги, просив розглянути подані матеріали та встановити тарифи на теплову енергію, централізоване опалення населення, централізоване водопостачання та водовідведення, які розроблені відповідно до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги».
- (44) Листом від 02.01.2018 № 05/10 Київська обласна рада повідомила Підприємство, що Порядок формування тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з централізованого опалення і постачання

гарячої води та Порядок формування тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення затверджені Постановою Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» (далі – Порядок). Крім того Порядками встановлено, що з метою встановлення тарифів ліцензіат подає уповноваженому органу у друкованому та електронному вигляді заяву і розрахунки тарифів на плановий період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувалися під час їх проведення. У зв'язку із зазначеним Київська обласна рада запропонувала привести подані документи у відповідність до Постанови Кабінету Міністрів України від 01.06.2011 № 869 «Про забезпечення єдиного підходу до формування тарифів на житлово-комунальні послуги» та з урахуванням вимог Процедури встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання, затвердженої Постановою НКРЕКП від 31.03.2016 № 528; Процедури встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, затвердженої Постановою НКРЕКП від 24.03.2016 № 364; Процедури встановлення тарифів на послуги з централізованого постачання холодної води, водовідведення (з використанням внутрішньобудинкових систем), затвердженої Постановою НКРЕКП від 15.01.2015 № 13.

- (45) Листом від 16.01.2018 № 20 Підприємство звернулося до голови Київської обласної ради в якому повідомило, що звернення від 14.12.2017 № 479 повернуто безпідставно та необґрунтовано. Як вбачається з листа від 02.01.2018 № 5/10 підставою повернення розрахунків тарифів без розгляду стало те, що Підприємство подало до Київської обласної ради заяви і розрахунки тарифів на плановий період за формами розробленими самим Підприємством. Відповідно до порядку для встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення ліцензіат подає уповноваженим органам у друкованому і електронному вигляді заяву та розрахунки тарифів на плановий період за встановленими такими органами формами з відповідними розрахунками, підтвердними матеріалами і документами, що використовувались під час їх проведення. Однак, форми заяви та розрахунки тарифів на виконання Порядків Київською обласною радою не розроблено та не встановлено. Відповідач просить розробити і надати встановлені Київською обласною радою форми заяв та розрахунки тарифів на плановий період, для подальшого їх заповнення.
- (46) Листом від 12.02.2018 № 314/10 Київська обласна рада відповіла наступне:
«Враховуючи, що Київською обласною радою, як органом регулювання, станом на сьогодні не затверджені Процедура встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання та Процедура встановлення тарифів на централізоване водопостачання та водовідведення, пропонуємо під час розрахунку тарифів та наданні підтвердних документів і пояснень користуватися Постановами НКРЕКП від 31.03.2016 № 528, від 24.03.2016 № 364 та від 15.01.2015 № 13...» (мова оригіналу).
- (47) Листом від 17.08.2018 №364 Відповідач звернувся до Першого заступника голови Київської обласної ради про встановлення тарифів згідно з вищевказаними Постановами НКРЕКП.
- (48) Листом від 09.10.2018 № 2150/10-07 Київська обласна рада повідомила Підприємству, що потребує додаткового часу на розгляд зазначеного питання.

- (49) Листом від 01.11.2018 № 498 Відповідач надав до Київської обласної ради нові розрахунки.
- (50) Листом від 06.02.2019 № 217/10-05 Київська обласна рада повідомила Підприємству, що розгляд звернення від 17.08.2018 № 364 (на вх. 314/10 від 12.02.2018) припинено у зв'язку із наданням Відповідачем нових розрахунків тарифів.
- (51) Листом від 12.02.2019 № 264/10-05 Київська обласна рада повідомила, що рішенням від 06.12.2018 № 404 виконавчий комітет Бородянської селищної ради встановив Підприємству тарифи на централізоване водопостачання, централізоване водовідведення та на централізоване теплостачання. Враховуючи зазначене, проект рішення «Про встановлення Підприємству тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, тарифів на водопостачання та водовідведення» є не актуальним та не вносився на розгляд постійних комісій Київської обласної ради.
- (52) При цьому, Відділенням встановлено, що листами від 30.10.2018 № 479 та від 01.11.2018 № 494 Відповідач звернувся до Київської обласної ради з відповідними розрахунками тарифів, зокрема, на послуги з централізованого опалення у межах смт Бородянка Київської області.
- (53) Рішенням **виконавчого комітету Бородянської селищної ради** від 06.12.2018 № 404 було встановлено наступні тарифи Підприємству на послуги з централізованого опалення (з використанням природного газу при виробництві теплової енергії):
- I група споживачів – населення:
Двоставковий тариф на централізоване опалення:
- умовно-змінна частина – для абонентів житлових будинків без будинкових, квартирних приладів обліку в опалювальний період за 1 кв.м. опалювальної площі 40,23 грн/м² з ПДВ;
 - умовно-постійна частина – місячна плата протягом року за 1 кв.м. опалювальної площі 11,46 грн/м² з ПДВ.
- Вартість 1 Гкал реалізованої теплової енергії 2458,50 грн/Гкал з ПДВ.
- II група споживачів – бюджетні установи організації:
Вартість 1 Гкал реалізованої теплової енергії 2358,25 грн/Гкал з ПДВ.
- III група споживачів – інші:
Вартість 1 Гкал реалізованої теплової енергії 2438,92 грн/Гкал з ПДВ.
- (54) Наведенні тарифи введено в дію розпорядженням в.о. генерального директора Підприємства від 27.12.2018 № 5 з 01 січня 2019 року.
- (55) Разом з тим, відповідно до статуту (затвердженого 06.09.2016) Підприємство було засноване на спільній власності територіальних громад, сіл, селищ, міст Київської області і було комунальним унітарним комерційним підприємством. Київська обласна рада від імені та в інтересах зазначених територіальних громад здійснює правомочності з володіння, користування та розпорядження вказаним підприємством. Підприємство безпосередньо підпорядковувалося Київській обласній раді. Оперативне керівництво діяльністю вказаного підприємства здійснювало Управління з питань комунальної власності та житлово-комунального господарства виконавчого комітету Київської обласної ради.

- (56) Майно Відповідача до 11.10.2019 перебувало у спільній власності територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області та закріплювалось за ним на праві повного господарського відання.
- (57) При цьому, згідно з пунктом 37 частини першої статті 43 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» питання встановлення тарифів на житлово-комунальні послуги, які надаються підприємствами, що перебувають у спільній власності територіальних громад, представництво інтересів яких здійснює відповідна районна чи обласна рада, а також суб'єктами господарювання, що здійснюють управління (експлуатацію) цілісними майновими комплексами таких підприємств, вирішуються **виключно на пленарних засіданнях районної, обласної ради.**
- (58) Отже, виконавчий комітет Бородянської селищної ради станом на 06.12.2018 не мав повноважень для встановлення вищезазначених тарифів Підприємству на послуги з централізованого опалення.
- (59) Листом від 30.07.2019 № 10-08.106/7740 (вх. Відділення від 01.08.2019 № 60-01/2797) Головне управління Держпродспоживслужби в Київській області повідомило, що за результатами проведення розгляду та аналізу документів формування тарифів на централізоване опалення, який відбувся у складі робочої групи 24.04.2019 за участю керівництва комунальних підприємств в приміщенні департаменту житлово-комунального господарства та енергоефективності Київської обласної державної адміністрації, було встановлено факти порушення Підприємством запроваджених механізмів державного регулювання цін, а саме: в тарифі на теплову енергію (централізоване опалення) у розмірі 2458,50 грн/Гкал з ПДВ (31,13 грн/м²) **завищені витрати** на амортизаційні відрахування, паливно-мастильні матеріали, витрати на оренду авто для адмінперсоналу, інформаційно-консультаційні послуги, відсутня інвестиційна програма при наявності рентабельності. Тобто, такі тарифи є економічно не обґрунтованими.
- (60) Під час розгляду справи № 54/60/59-рп/к.19, листом від 05.07.2019 № 191 Відповідач звернувся до голови Київської обласної ради про встановлення тарифів на теплову енергію.
- (61) Листом від 13.08.2019 № 1886/10-05 Київська обласна рада надала відповідь Підприємству, посилаючись на Порядок, у якій було зазначено, що для встановлення тарифів на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, комунальні послуги заявник подає до органу місцевого самоврядування у паперовому та електронному вигляді заяву про встановлення тарифів за формою, наведеною в додатку 1 до Порядку, а також розрахунки тарифів, підтвердні матеріали і документи, що використовувалися під час проведення таких розрахунків. Крім того, пунктом 3 Порядку визначено, що у разі встановлення тарифів у сфері теплопостачання заявником надаються додаткові розрахунки, документи та звіти, форми яких наведені у додатках 2-15 до Порядку.
- (62) Під час розгляду справи № 54/60/59-рп/к.19, на тринадцятій сесії восьмого скликання Бородянська селищна рада прийняла рішення **від 11.10.2019 № 881-13-VII про прийняття із спільної власності територіальних громад сіл, селищ, міст Київської області у комунальну власність Бородянської селищної об'єднаної територіальної громади комунального підприємства Київської обласної ради «Бородянкатепловодопостачання» та зміну назви**

Підприємства з комунального підприємства Київської обласної ради «Бородянкатепловодопостачання» на комунальне підприємство Бородянської селищної ради «Бородянкатепловодопостачання».

(63) Листом від 28.07.2020 № 233 Підприємство звернулося до Бородянської селищної ради щодо встановлення тарифів на теплову енергію.

(64) Рішенням **виконавчого комітету Бородянської селищної ради** від 06.08.2020 № 329 було встановлено наступні тарифи Підприємству на теплову енергію, її виробництво, транспортування та постачання, послуги з постачання теплової енергії:

I група споживачів – населення:

Тариф на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання - 1982,35 /Гкал (без ПДВ) за такими складовими:

- Тариф на виробництво теплової енергії – 1577,73 грн/Гкал (без ПДВ);
- Тариф на транспортування теплової енергії – 326,49 грн/Гкал (без ПДВ)
- Тариф на постачання теплової енергії – 78,13 грн/Гкал (без ПДВ).

Вартість 1 Гкал теплової енергії, її виробництво, транспортування, постачання з ПДВ – 2378,82 грн/Гкал.

II група споживачів – бюджетна сфера:

Тариф на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання - 1982,35 /Гкал (без ПДВ) за такими складовими:

- Тариф на виробництво теплової енергії – 1577,73 грн/Гкал (без ПДВ);
- Тариф на транспортування теплової енергії – 326,49 грн/Гкал (без ПДВ)
- Тариф на постачання теплової енергії – 78,13 грн/Гкал (без ПДВ).

Вартість 1 Гкал теплової енергії, її виробництво, транспортування, постачання з ПДВ – 2378,82 грн/Гкал.

III група споживачів – інші:

Тариф на теплову енергію, її виробництво, транспортування, постачання - 1982,35 /Гкал (без ПДВ) за такими складовими:

- Тариф на виробництво теплової енергії – 1577,73 грн/Гкал (без ПДВ);
- Тариф на транспортування теплової енергії – 326,49 грн/Гкал (без ПДВ)
- Тариф на постачання теплової енергії – 78,13 грн/Гкал (без ПДВ).

Вартість 1 Гкал теплової енергії, її виробництво, транспортування, постачання з ПДВ – 2378,82 грн/Гкал.

(65) Згідно з пунктом 1 даного рішення наведені тарифи встановлено з 01.10.2020.

(66) Також пунктом 4 зазначеного рішення передбачено, що рішення виконавчого комітету Бородянської селищної ради **від 06.12.2018р № 404** про встановлення тарифів Підприємства на централізоване водопостачання, централізоване водовідведення та централізоване теплопостачання продовжує діяти до моменту набрання чинності договорів про надання відповідних комунальних послуг, укладеними за правилами, визначеними Законом України «Про житлово-комунальні послуги».

(67) Отже, під час розгляду справи № 54/60/59-рп/к.19 Відповідач припинив порушення законодавства про захист економічної конкуренції.

5. Правова кваліфікація дій відповідача

- (68) Застосування Підприємством тарифів на послуги з централізованого опалення в територіальних межах смт Бородянка Київської області, які не були затверджені органом, уповноваженим здійснювати встановлення таких тарифів, призвело до ущемлення інтересів споживачів при отриманні ними вказаних послуг.
- (69) Наведені дії Підприємства були б неможливими за умови зазнання ним значної конкуренції на ринку, адже в такому випадку споживачі послуг з централізованого опалення мали би можливість обирати між кількома виконавцями таких послуг, та, у разі ущемлення їх інтересів, обрали б іншого виконавця.
- (70) У випадку ж відсутності конкуренції на відповідному ринку, і, як наслідок, відсутності у споживачів Підприємства альтернативи щодо придбання послуг з централізованого опалення інакше ніж у підприємства, вищезазначені дії можуть призвести до настання негативних наслідків для споживачі.
- (71) Відповідно до частини першої статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції» зловживанням монопольним (домінуючим) становищем на ринку є дії чи бездіяльність суб'єкта господарювання, який займає монопольне (домінуюче) становище на ринку, що призвели або можуть призвести до недопущення, усунення чи обмеження конкуренції, або ущемлення інтересів інших суб'єктів господарювання чи споживачів, які були б неможливими за умов існування значної конкуренції на ринку.
- (72) Отже, дії Підприємства, які полягають у застосуванні протягом періоду з 01.01.2019 по 30.09.2020 тарифів на послуги з централізованого опалення у межах смт Бородянка Київської області, що не були затверджені органом, уповноваженим здійснювати встановлення таких тарифів, є порушенням, передбаченим пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції».

6. Заперечення відповідача та їх спростування

- (71) Станом на дату прийняття рішення будь-яких зауважень чи заперечень щодо змісту подання з попередніми висновками у вказаній справі від Підприємства до Відділення не надходило.

7. Остаточні висновки адміністративної колегії Відділення у справі

- (72) Таким чином, доказами, зібраними у справі, доводиться, висновок адміністративної колегії Відділення про те, що дії Відповідача, які полягають у застосуванні протягом періоду з 01.01.2019 по 30.09.2020 тарифів на послуги з централізованого опалення у межах смт Бородянка Київської області, що не були затверджені органом, уповноваженим здійснювати встановлення таких тарифів, становлять порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення у територіальних межах смт Бородянка Київської області, де розташовані мережі, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання послуг з централізованого опалення своїм абонентам

(споживачам), що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на цьому ринку.

- (73) Відповідно до статті 51 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення законодавства про захист економічної конкуренції тягне за собою відповідальність, встановлену законом.

8. Визначення розміру штрафу

- (74) Згідно з абзацом четвертим частини другої статті 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції» порушення, передбачене пунктом 2 статті 50 цього закону, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до десяти відсотків доходу (виручки) суб'єкта господарювання від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за останній звітний рік, що передував року, в якому накладається штраф.

- (75) Відповідно до податкової декларації з податку на прибуток підприємств сума доходу Підприємства від будь-якої діяльності (за вирахуванням непрямих податків) за 9 місяців 2020 року складає 19 912 764 (дев'ятнадцять мільйонів дев'ятсот дванадцять тисяч сімсот шістдесят чотири) гривні.

- (76) При визначенні розміру штрафу було враховано наступне:
- порушення законодавства про захист економічної конкуренції з боку Підприємства виявлено вперше;
 - порушення припинено.

Враховуючи наведене та керуючись статтями 7, 12, 12¹ і 14 Закону України «Про Антимонопольний комітет України», статтями 48 та 52 Закону України «Про захист економічної конкуренції», пунктами 3 і 11 Положення про територіальне відділення Антимонопольного комітету України, затвердженого розпорядженням Антимонопольного комітету України від 23 лютого 2001 року № 32-р, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 30 березня 2001 року за № 291/5482, та пунктом 32 Правил розгляду заяв і справ про порушення законодавства про захист економічної конкуренції, затверджених розпорядженням Антимонопольного комітету України від 19 квітня 1994 року № 5, зареєстрованих у Міністерстві юстиції України 6 травня 1994 року за № 90/299 (у редакції розпорядження Антимонопольного комітету України від 29 червня 1998 року № 169-р) (зі змінами), адміністративна колегія Північного міжобласного територіального відділення Антимонопольного комітету України

ПОСТАНОВИЛА:

1. Визнати, що комунальне підприємство Бородянської селищної ради «Бородянкатепловодопостачання» (попередня назва до 11.10.2019 – комунальне підприємство Київської обласної ради «Бородянкатеплопостачання») (Київська обл., Бородянський р-н, смт Бородянка, вул. Вокзальна, буд. 1-А; ідентифікаційний код юридичної особи 33710516) у період з 01.01.2019 по 07.09.2020 займало монопольне (домінуюче) становище на ринку надання послуг з централізованого опалення населенню у територіальних межах смт Бородянка Київської області, де розташовані мережі, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання послуг з централізованого опалення своїм абонентам (споживачам), як таке, що не мало на цьому ринку жодного конкурента.

2. Визнати, що комунальне підприємство Бородянської селищної ради «Бородянкатепловодопостачання» (попередня назва до 11.10.2019 – комунальне

підприємство Київської обласної ради «Бородянкатеплопостачання») вчинило порушення, передбаченого пунктом 2 статті 50 та частиною першою статті 13 Закону України «Про захист економічної конкуренції», у вигляді зловживання монопольним (домінуючим) становищем на ринку надання послуг з централізованого опалення у територіальних межах смт Бородянка Київської області, де розташовані мережі, які використовуються (експлуатуються) Підприємством для надання послуг з централізованого опалення своїм абонентам (споживачам), що призвело до ущемлення інтересів споживачів, яке було б неможливим за умов існування значної конкуренції на ринку.

3. За порушення, вказане в пункті 2 резолютивної частини цього рішення, накласти на комунальне підприємство Бородянської селищної ради «Бородянкатепловодопостачання» (попередня назва до 11.10.2019 – комунальне підприємство Київської обласної ради «Бородянкатеплопостачання») штраф у розмірі 68 000 (шістдесят вісім тисяч) гривень.

Відповідно до частини третьої статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» штраф повинен бути сплачений у двомісячний строк з дня одержання рішення.

Згідно з частиною восьмою статті 56 Закону України «Про захист економічної конкуренції» протягом п'яти днів з дня сплати штрафу суб'єкт господарювання зобов'язаний надіслати до територіального відділення документи, що підтверджують сплату штрафу.

Відповідно до частини першої статті 60 Закону України «Про захист економічної конкуренції» рішення органів Антимонопольного комітету України у двомісячний строк з дня одержання може бути оскаржене до господарського суду.

**Голова адміністративної колегії –
голова відділення:**

О. Хмельницький